

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่องแรงและการเคลื่อนที่กับสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียกับการสอนแบบวิทยาศาสตร์ ที่มีความมุ่งหมายในการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ กับสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ กับสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียกับการสอนแบบวิทยาศาสตร์ และศึกษาความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ กับสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. รูปแบบการทดลอง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนชัยนาดาลวิทยา จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่เรียนวิทยาศาสตร์ ว 33101 จำนวน 5 ห้องเรียน รวม 225 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โรงเรียนชัยนาดาลวิทยา จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำนวน 2 ห้อง นักเรียน 90 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) และนำนักเรียนทั้ง 2 ห้องมาจับสลาก เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังนี้ 1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 45 คน ที่สอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย 2) กลุ่มควบคุม คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 จำนวน 45 คน สอนแบบวิทยาศาสตร์

## เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย
2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย
3. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบวิทยาศาสตร์
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย

## ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องแรงและการเคลื่อนที่

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เนื้อหาสาระมาตรฐานการเรียนรู้ ดัวชี้วัดของหลักสูตร

1.2 กำหนดเนื้อหาสาระและดัวชี้วัด ให้มีองค์ประกอบของบทเรียนที่เหมาะสมกับระดับชั้นและสภาพแวดล้อมของผู้เรียนโดยใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนชัยนาดาลวิทยา เรื่องแรงและการเคลื่อนที่

1.3 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.3.1 หลักการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

- 1) ขั้นตอนการเตรียม
- 2) ขั้นตอนการออกแบบ
- 3) ขั้นตอนการเขียนผังงาน
- 4) ขั้นตอนการสร้างสตอรีบอร์ด
- 5) ขั้นตอนการสร้าง/ เขียนโปรแกรม
- 6) ขั้นตอนการผลิตเอกสาร
- 7) ขั้นตอนการประเมินและแก้ไขบทเรียน

1.3.2 หลักการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียตามแนวคิดของกา耶่ 9 ขั้น โดยยึดหลักการนำเสนอเนื้อหาและจัดกิจกรรมการเรียนจากการมีปฏิสัมพันธ์ ดังต่อไปนี้

- 1) เร่งเร้าความสนใจ (gain attention)

- 2) บอกวัตถุประสงค์ (specify objective)
- 3) ทบทวนความรู้เดิม (active prior knowledge)
- 4) นำเสนอเนื้อหาใหม่ (present new information)
- 5) ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ (guide learning)
- 6) กระตุนการตอบสนองบทเรียน (assess response)
- 7) ให้ข้อมูลย้อนกลับ (provide feedback)
- 8) ทดสอบความรู้ใหม่ (elicit performance)
- 9) สรุปและนำไปใช้ (review and transfer)

1.4 อุகกาแบบและสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ โดยมีขั้นตอนดังนี้

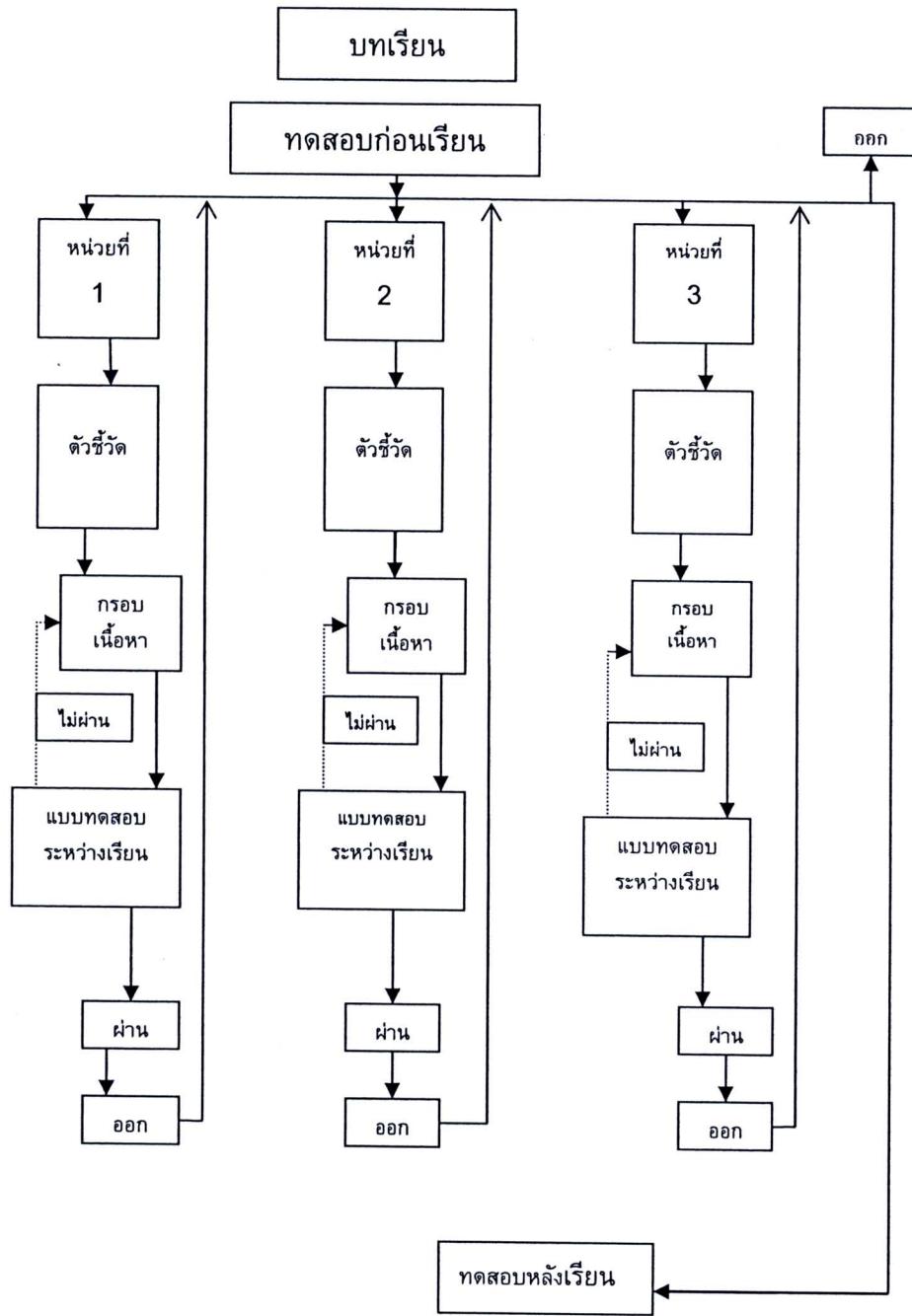
- ขั้นที่ 1 หน้าแรก แสดงชื่อบทเรียน
- ขั้นที่ 2 พิมพ์ชื่อผู้เรียนเพื่อเข้าสู่บทเรียน
- ขั้นที่ 3 ศึกษาคำแนะนำในการศึกษาบทเรียน
- ขั้นที่ 4 ทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- ขั้นที่ 5 เลือกเรื่องที่ต้องการศึกษา
- ขั้นที่ 6 ศึกษาตัวชี้วัดของเรื่องที่เลือกศึกษา
- ขั้นที่ 7 ศึกษาเนื้อหาบทเรียน

ขั้นที่ 8 ทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของเรื่องที่ศึกษา ถ้าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้จึงจะสามารถไปศึกษาบทเรียนเรื่องอื่นๆ ได้ ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์โปรแกรมจะย้อนกลับให้ผู้เรียนศึกษาบทเรียนเดิมอีกครั้ง

ขั้นที่ 9 เลือกเรื่องที่ต้องการศึกษาต่อไป และปฏิบัติตามขั้นตอนที่ 6 - 8 จนครบทั้ง 3 เรื่อง

- ขั้นที่ 10 ทำแบบทดสอบหลังเรียน
- ขั้นที่ 11 ออกจากบทเรียน

ผังงานแสดงวิธีการและลำดับขั้นตอนในการศึกษาบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย



ภาพ 7 แผนผังบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่

1.4.1 จัดทำสตอรีบอร์ด (story board) นำเนื้อหาที่แบ่งตามเรื่องแล้วนำมาเขียนเป็นสตอรีบอร์ดแต่ละเฟรม โดยการเขียนรายละเอียดการแสดงผลงานจากภาพที่เกี่ยวข้องกับข้อความ สีพื้น เสียง ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหวต่อเนื่อง วิดีทัศน์

1.4.2 สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย นำสตรอร์บอร์ดที่ออกแบบมาสร้างเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

1.4.3 จัดทำคู่มือการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย สำหรับครูและผู้เรียน

### 1.5 การตรวจสอบเนื้อหาของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย

นำบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคสื่อการเรียนการสอนและด้านเนื้อหา จำนวน 5 ท่านตรวจสอบคุณภาพ 5 ด้าน 1) เนื้อหาและ การดำเนินเรื่อง 2) กราฟิกและเสียง 3) ด้านตัวอักษรและการใช้สี 4) ด้านการออกแบบ ปฏิสัมพันธ์และการจัดการบทเรียน 5) แบบทดสอบ เพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปทดลอง ใช้ โดยการใช้แบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิ เคิร์ก (Likert) โดยศึกษาด้านบวก ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์น้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์น้อยที่สุด

ในการประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียนี้ ผู้จัดได้ใช้ เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (ไซยิต เรืองสุวรรณ, 2545, หน้า 150) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีคุณความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การยอมรับคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียมี เท่ากับ 3.50 ขึ้นไป ได้นำคะแนนที่ได้มาเฉลี่ยทั้งฉบับได้เท่ากับ 4.23

### 1.6 การทดสอบคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย

นำบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ไปทดลองใช้ (try out) กับผู้เรียน โรงเรียนชัยนาดาลวิทยา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ที่ยังไม่เคยเรียนเรื่องแรงและการเคลื่อนที่ และไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อประเมินผล และปรับปรุง บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1.6.1 การทดลองกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ มัลติมีเดีย ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน โดยเลือกผู้เรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อนอย่างละ 1 คน จากผลการเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 เพื่อพัฒนาความคิดเห็น และซักถาม

ปัญหาหรือข้อสงสัยที่ผู้เรียนพบขณะเรียนกับบทเรียน ด้านการใช้ภาษา ความชัดเจนของตัวอักษร การพิมพ์ผิด ภาพและวิธีการเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขบทเรียน คอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย

**1.6.2 การทดลองกลุ่มเล็ก โดยนำบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ที่ผ่านการแก้ไข ปรับปรุงจากการทดลองรายบุคคล ทดลองใช้กับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อีกกลุ่มหนึ่งจำนวน 9 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยเลือกผู้เรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 3 คน เพื่อทดสอบภาพรวมของขั้นตอนการนำเสนอและการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย สร้างขึ้น โดยศึกษาถึงข้อผิดพลาดที่ผู้เรียนพบได้แก่ ตัวอักษร แบบทดสอบมีขนาดเล็กเกินไป ความมีเมฆกับลับหลังทำแบบทดสอบก่อนเรียนด้วย สีตัวอักษร ตอนสรุปคะแนนเป็นสีขาวเท็นไม่ชัดเจนไม่ชัดเจน แล้วนำผลที่ได้จากการทดลองมาปรับปรุงแก้ไข ได้ค่าร้อยละ 91.11/85.56 (ภาคผนวก ฉ หน้า 179)**

**1.6.3 การทดลองกลุ่มขนาดใหญ่ นำบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เรียนกลุ่มขนาดเล็กไปทดลองใช้กับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยเลือกผู้เรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 10 คน โดยจัดขั้นตอนตามแบบการทดลองจริง คือ เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ทำแบบทดสอบระหว่างเรียนและหลังเรียน นำผลคะแนนไปหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเท่ากับ  $85.44/81.89$  และปรับปรุงแก้ไข จนได้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้คือ  $80/80$  เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป (ภาคผนวก ฉ หน้า 180)**

### **1.7 นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง**

นำบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชัยนาดาลวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โดยมีขั้นตอนดังนี้

**1.7.1 กลุ่มทดลองทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องแรงและการเคลื่อนที่**

**1.7.2 กลุ่มทดลองเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ และทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของแต่ละหน่วย**

**1.7.3 หลังจากเรียนจบแล้วให้กลุ่มทดลองทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน**

**1.7.4 นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบทดสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อนบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องแรงและการเคลื่อนที่**

### **2. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย**

ผู้จัดได้ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เนื้อหาสาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวัง

2.2 กำหนดเนื้อหาสาระและตัวชี้วัด ให้มีองค์ประกอบของบทเรียนที่เหมาะสมกับระดับชั้น และสภาพแวดล้อมของผู้เรียน โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนชัยนาดาลวิทยา เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ นำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อที่จะนำมาเป็นแนวทางในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย โดยผู้จัดได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลา 17 ชั่วโมง ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 แรงเสียดทาน	เวลา 5 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 โมเมนต์ของแรง	เวลา 5 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การเคลื่อนที่ของวัตถุ	เวลา 5 ชั่วโมง
ทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน	เวลา 2 ชั่วโมง

2.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและพิจารณาสาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เวลาเรียน การจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องตามคำแนะนำ

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว จำนวน 3 แผน (17 ชั่วโมง) เสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้องด้านเนื้อหา กฏและทฤษฎี ความถูกต้องของเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหากับตัวชี้วัด และการจัดกิจกรรม และด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความสอดคล้องของตัวชี้วัด ได้ปรับปรุงแก้ไข ด้านการเรียนรู้ทางหน่วยยังไม่ชัดเจน การย้อนกลับข้อมูล บางตอนไม่เหมาะสม

2.5 นำผลจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณแต่ละข้อ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา กิจกรรมและการวัดผล ด้านความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ คำนวณได้เท่ากับ 1.00 (ภาคผนวก ฉ หน้า 173)

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ มาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ

2.7 จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองกับกลุ่มทดลอง กลุ่มที่ 1

### 3. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบวิทยาศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การสอนแบบวิทยาศาสตร์ เป็นแผนการสอนที่มีขั้นตอนการสอนตามเอกสารการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สร้างเป็นแผนการสอนเรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ตามลำดับดังนี้

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนการกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วยการสอนแบบวิทยาศาสตร์

3.2 วิเคราะห์เนื้อหาตามหลักสูตรหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ มาตรฐานที่ 4.2 ตัวชี้วัดที่ 1,2,3 เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 แผน

3.3 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ และเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์

3.4 ลักษณะและรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ชื่อแผน ชื่อเรื่อง กลุ่มสาระ ชั้น เวลา

มาตรฐานการเรียนรู้

ตัวชี้วัด

สาระสำคัญ

เนื้อหาสาระ

กระบวนการจัดการเรียนรู้

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

การวัดผลประเมินผล



3.5 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ โดยจัดการเรียนรู้แบบวิทยาศาสตร์ ตามเนื้อหาและเวลา

3.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบและพิจารณาสาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เวลาเรียน แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องตามคำแนะนำ

3.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้ว จำนวน 3 แผน นำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสมของสาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด เวลาเรียน โดยการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

3.8 นำผลจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณแต่ละข้อ เพื่อหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา กิจกรรม และการวัดประเมินผล ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ คำนวณได้เท่ากับ 1.00 (ภาคผนวก ฉ หน้า 176)

3.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไข

3.10 จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อเตรียมนำไปทดลองกับกลุ่มทดลอง กลุ่มที่ 2 ต่อไป

ตาราง 3 ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ระหว่างการสอนโดยใช้บทเรียน คอมพิวเตอร์ มัลติมีเดียกับการสอนแบบวิทยาศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียน คอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย	แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบ วิทยาศาสตร์
กิจกรรมการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้
1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
2. ขั้นสอน	2. ขั้นสอน
	2.1 กำหนดปัญหาและสมมติฐานในการทดลอง
	2.2 เสนอความรู้ที่จำเป็นต่อการทดลอง
	2.3 ผู้เรียนลงมือทดลอง
	2.4 ผู้เรียนวิเคราะห์และสรุปผล
	2.5 ผู้เรียนและผู้สอน อภิปรายผล
3. ขั้นสรุป	3. ขั้นสรุป

#### 4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อทำการวัดความรู้ก่อนเรียน (pre - test) และหลังเรียน (post - test) เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการสร้างแบบทดสอบไว้ดังนี้

4.1 ศึกษาเนื้อหาสาระ ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชัยนาดาลวิทยา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่องแรงและการเคลื่อนที่

4.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

4.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อพร้อมเฉลย โดยให้ครอบคลุมตัวชี้วัดตามหลักสูตร แล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาตรวจสอบ เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวชี้วัดโดยพิจารณาจากค่า IOC (index of item objective congruence) แต่ละข้อดังนี้ (พชิต ฤทธิ์จรุณ, 2549, หน้า 242)

- +1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดผลตรงตามตัวชี้วัดที่ระบุไว้จริง
- 0 ไม่แน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดผลตรงตามตัวชี้วัดที่ระบุไว้จริง
- 1 แน่ใจว่า ข้อสอบนั้นไม่ได้วัดผลตรงตามตัวชี้วัดที่ระบุไว้จริง

นำผลจากการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบ ได้ข้อสอบที่มีค่าดัชนีสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.80 – 1.00

4.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว “ไปทดลองใช้กับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชัยนาดาลวิตาฯ จำนวน 74 คน ที่เคยเรียนเรื่องแรงและการเคลื่อนที่มาแล้ว นำไปตรวจให้คะแนนโดยข้อที่ตอบถูกได้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกให้ 0 คะแนน

4.5 นำคะแนนที่ได้มาหาคุณภาพของแบบทดสอบ ด้วยการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (level of difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (discrimination power) ของข้อสอบเป็นรายข้อโดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าความยาก ( $p$ ) ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก ( $r$ ) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป โดยแบบทดสอบที่เลือกไว้มีค่าความยากง่าย ( $p$ ) ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.78 และค่าอำนาจจำแนก ( $r$ ) ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.73 (ภาคผนวก ฉ หน้า 178)

4.6 นำแบบทดสอบที่ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว “ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน (พิชิต ฤทธิจรุญ, 2549, หน้า 247) แล้วนำแบบทดสอบที่เลือกไว้มาหาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าเท่ากับ .900 (ภาคผนวก จ) จากนั้นนำแบบทดสอบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

## 5. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อนบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อนบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียเรื่องแรงและการเคลื่อนที่ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

5.1 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามวิธีของลิกเคนร์ท (Likert) จำนวน 20 ข้อ โดยศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อนบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย 5 ด้านดังนี้ ด้านเนื้อหา และการดำเนินเรื่อง ด้านกราฟิกและเสียง ด้านตัวอักษรและการใช้สี ด้านการออกแบบ ปฏิสัมพันธ์และการจัดการบทเรียน แบบฝึกหัดและแบบทดสอบ และใช้รูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อนบทเรียนคอมพิวเตอร์มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อนบทเรียนคอมพิวเตอร์มาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อนบทเรียนคอมพิวเตอร์ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อนบทเรียนคอมพิวเตอร์น้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อนบทเรียนคอมพิวเตอร์น้อยที่สุด

5.2 การแปลความหมายค่าเฉลี่ยหนักคะแนนโดยแบ่งออกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (ประมาณ ก الرحمنสูตร, 2542, หน้า 77) ดังนี้

- |                     |         |                        |
|---------------------|---------|------------------------|
| ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 | หมายถึง | มีความพึงพอใจมากที่สุด |
| ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 | หมายถึง | มีความพึงพอใจมาก       |

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจที่สุด

5.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย 5 ด้านแล้ว ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ในการประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ มัลติมีเดีย เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ กลุ่มสารการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนได้เท่ากับ 4.23 (ภาคผนวก จ หน้า 164)

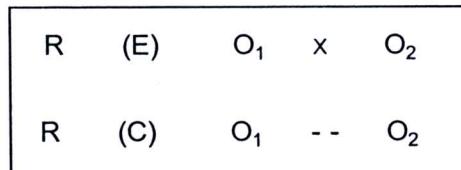
5.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียที่ปรับปรุง แก้ไขแล้วไปหาคุณภาพกับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชัยนาดาลวิทยา จำนวน 30 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่ผ่านการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย แล้วนำมาตรวจให้คะแนนเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้การทดสอบที่ t-test โดยเลือกเอา ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 2.02 – 10.60 (ภาคผนวก จ หน้า 167)

5.5 นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ หากค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้สูตร t-test และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลfa ( $\alpha$  - coefficient) ของครอนบาก (Cronbach) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2549, หน้า 248) ได้ระดับความเชื่อมั่นที่ยอมรับอยู่ในระดับ 0.945 (ภาคผนวก จ หน้า 168)

5.6 จัดทำแบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์ และนำมาใช้ในการทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กับนักเรียนโรงเรียนชัยนาดาลวิทยา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553

### รูปแบบการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยเชิงทดลอง แบบมีกลุ่มควบคุม วัดผลก่อน และหลังการทดลอง (pretest– posttest control group design ) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2549, หน้า 140)



เมื่อ	E	แทน	กลุ่มทดลอง (experimental group)
	C	แทน	กลุ่มควบคุม (control group)
O <sub>1</sub>		แทน	การทดสอบก่อนเรียน
X		แทน	การเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย
O <sub>2</sub>		แทน	การทดสอบหลังเรียน
R		แทน	การจัดดำเนินการแบบสุ่ม (randomization)
--		แทน	การสอนแบบวิทยาศาสตร์

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย ตนเองที่ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ของโรงเรียนชั้นนำдалวิทยา อำเภอชัยนาดาล จังหวัดลพบุรี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โดยกลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 90 คน โดยมีวิธีการดังต่อไปนี้

1. ติดต่อคณะกรรมการครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย
2. ติดต่อขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนชั้นนำดาลวิทยา ในการดำเนินการทดลอง วิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การทดลองเพื่อเปรียบเทียบ
  - 3.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (pre-test) กับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง
  - 3.2 ดำเนินการสอนโดย
    - 1) กลุ่มทดลองสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
    - 2) กลุ่มควบคุม สอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบวิทยาศาสตร์ ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ
    - 3) เมื่อเสร็จสิ้นการสอน ทำการทดสอบหลังเรียน (post-test) กับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉบับเดิม โดยใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง
  - 3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อบทเรียนต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ ไปให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นหลังร่วมกิจกรรมการเรียนรู้
  - 3.4 นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปทำการวิเคราะห์เพื่อสรุปผลการทดลองต่อไป
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โดยทดลองใช้ 17 ชั่วโมง 6 สัปดาห์ๆ ละ 3 ชั่วโมง แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน

## การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้จัดได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลองโดยการทดสอบที่ (dependent sample t-test)

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการสอนด้วย บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่กับการสอนแบบวิทยาศาสตร์ โดยการทดสอบที่ (independent sample t-test)

3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องแรงและการเคลื่อนที่โดยใช้ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

## สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

### 1. หาค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (mean) โดยใช้สูตร (พิชิต ฤทธิ์จันทร์, 2549, หน้า 267)  
ค่าเฉลี่ย (mean) คำนวณจาก

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

$\bar{X}$  แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$  แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 307)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$  แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียน

$\sum X$  แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

2. สกัดที่ใช้ในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (พิชิต ฤทธิ์จุณ, 2549, หน้า 242)

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

$\text{IOC}$  แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์  
(Index of Item Objective Congruence)

$\sum R$  แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ  
 $N$  แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม

1) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่ใช้ได้

2) ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

2.2 หาค่าความยากง่าย (difficulty) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 218)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ  $P$  แทน ดัชนีความยากของข้อสอบ

$R$  แทน จำนวนผู้เรียนที่ทำข้อสอบนั้นถูก

$N$  แทน จำนวนผู้เรียนที่ทำข้อสอบนั้นทั้งหมด

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (discrimination power) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 210-211)

$$D = \frac{R_U - R_L}{N}$$

เมื่อ  $D$  แทน ค่าอำนาจจำแนก

$R_U$  แทน จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกในกลุ่มเก่ง

$R_L$  แทน จำนวนผู้เรียนที่ตอบถูกในกลุ่มอ่อน  
 $N$  แทน จำนวนผู้เรียนในกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อน

2.4 ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากสูตร KR – 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson 20) (ศิริชัย กาญจนวاسي, 2544, หน้า 49-50)

$$KR-20 = \left[ \frac{k}{k-1} \right] \left[ 1 - \frac{\sum p_i q_i}{s_x^2} \right]$$

$KR-20$  แทน สัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบทดสอบ  
 $k$  แทน จำนวนข้อสอบ  
 $p_i$  แทน สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกในข้อที่  $i$   
 $q_i$  แทน สัดส่วนของคนที่ตอบผิดในข้อที่  $i$  ( $q_i = 1 - p_i$ )  
 $s_x^2$  แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม  $x$

2.5 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจโดยวิธีของครอนบาก (Cronbach) ด้วยการหาค่าแบบสัมประสิทธิ์อัลฟ่าโดยใช้สูตรดังนี้ (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2549, หน้า 248)

$$\alpha = \left[ \frac{k}{k-1} \right] \left[ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

สัมประสิทธิ์อัลฟ่า ( $\alpha$  - coefficient)

เมื่อ  $\alpha$  แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม  
 $k$  แทน จำนวนข้อคำถาม  
 $s_t^2$  แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ  
 $\sum s_i^2$  แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

2.6 การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดีย เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้ได้เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยหาค่า  $E1/E2$  (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2547, หน้า 83)

$$E_1 = \left( \frac{\sum XIN}{A} \right) \times 100$$

$$E_2 = \left( \frac{\sum FIN}{B} \right) \times 100$$

เมื่อ E1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นค่าร้อยละ ของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียของนักเรียนทั้งกลุ่ม
E2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งเป็นค่าร้อยละของคะแนนที่นักเรียนทั้งกลุ่มทำแบบทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้
$\Sigma X$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำแบบฝึกหัดหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียของนักเรียนทั้งกลุ่ม
$\Sigma F$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดหลังการจัดการเรียนรู้ในแต่ละเรื่อง
B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้
N	แทน	จำนวนนักเรียน

### 3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 ใช้ค่าสถิติ t – test dependent samples เพื่อเปรียบเทียบคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียโดยใช้สูตร (พิชิต ฤทธิ์จรัญ, 2549, หน้า 308)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} \quad df = n - 1$$

t	แทน	ค่าวิกฤติที่ใช้ในการพิจารณาแยกแยะของค่า t
D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังเรียน
n	แทน	จำนวนคู่

3.2 ใช้ค่าสถิติ t – test independent samples เป็นการหาค่าการทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยค่าเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่ม เป็นอิสระต่อกัน ด้วยสูตร (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2549 หน้า 303)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left( \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t	แทน	ค่าที่ใช้ทดสอบ
$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
$n_1$	แทน	จำนวนนักเรียนของกลุ่มทดลอง
$n_2$	แทน	จำนวนนักเรียนของกลุ่มควบคุม
$s_1$	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มทดลอง
$s_2$	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มควบคุม

